SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 134. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JULY 16, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 16-го ЛИПНЯ 1992. Ч. 134. РІК XCIX.

УРЯДОВА ДЕЛЕҐАЦІЯ НІМЕЧЧИНИ ВІДВІДАЛА УКРАЇНУ

Одеса (УНІАР). — Тут 12-го липня перебувала урядова делеґація з Німеччини, очолювана федеральним уповноваженим у справах німців за кордоном, секретарем міністерства внутрішніх справ Горстом Ваффеншмідтом. Відбулася зустріч делеґації з представником, Президента України в Одеській області Василем Симоненком, якого Леонід Кравчук призначив на посаду першого віцепрем'єра замість звільненого Володимира Ланового.

В. Симоненко поінформував гостей, що законодавство України уможливлює створення спільних або німецьких кредитних банків.

Особливим зацікавленням гостей були проблеми повернення депортованих німців на територію України. Цьому сприятиме також Німеччина, яка плянує призначити на допомогу переселенцям 20 міл. марок.

Делеґація відвідала місця поселень німців на Одещині. В неділю, 12-го липня, у приміщенні церкви свв. Петра і Павла гості побували на Богослуженні німецької лютеранської громади.

УКРАЇНСЬКЕ РАДІО ПЕРЕДАВАТИМЕ „ГОЛОС АМЕРИКИ"

Вашінґтон („Голос Америки"). — Цього року державна радіостанція „Голос Америки" відзначає свій золотий ювілей. 24-го лютого 1942 року у своїй першій 15-хвилинній програмі, яка передавалася німецькою мовою, диктор „Голосу Америки" Гарлан Гейл заявив слухачам, що „новини можуть бути добрими, або поганими, але вони завжди будуть правдивими". Ці слова стали девізою праці „Голосу Америки".

Незабаром після того „Голос Америки" почав передавати подібні програми англійською, французькою та італійською мовами. 12-го грудня 1949 року вийшла перша передача українською мовою. Сьогодні „Голос Америки" передає програми 45-ма мовами, включно з англійською. У світі нараховується 160 міл. постійних слухачів „Голосу Америки", в тому числі близько 5 міл. в Україні.

15-го липня 1992 року в історію „Голосу Америки" вписана небувала сторінка. Починаючи цією датою, одногодинні вечірні програми „Голосу Америки" українською мовою транслюються державною телемережею України згідно з угодою про взаємне розповсюдження інформації про свої країни між радіомовними організаціями України і ЗСА. Ці передачі транслюються на дротовому радіо і на всіх головних хвилях і частотах державного радіомовлення України, забезпечуючи таким чином для „Голосу Америки" авдиторію з приблизно 37 міл. українських слухачів денно.

„Голос Америки" українською мовою звучить в етері три години на добу. Згадана вечірня година, а також двогодинна рання програма і далі передаватиметься в Україну на коротких хвилях за посередництвом сателітів зв'язку. Двогодинну ранню програму телерадіомережа України не транслюватиме.

В Українському відділі „Голосу Америки" у Вашінґтоні працює 24 радіожурналістів. Відділ також має чотирьох позаштатних співробітників. Керівником відділу є Володимир Біляїв. 20-го червня у Києві відкрито кореспондентський пункт. Першим кореспондентом „Голосу Америки" в Україні є Юрій Кравців, заступник керівника Українського відділу. Від вересня цього року на тримісячні відрядження до Києва призначатиметься на ротаційній основі інших працівників Українського відділу „Голосу Америки."

У Москві продовжується засідання Конституційного суду

Москва. — В Конституційному суді Російської федерації продовжується слухання справи про те, чи відповідають конституції укази президента Єльцина, що стосуються діяльности КПСС, і про конституційність самої партії. На суді виступив адвокат Андрей Макаров. Він підтримав сторону, яка домагається визнання КПСС неконституційною, проте відразу зазначив, що не можна допустити переслідування громадян за формальну приналежність до КПСС.

Що стосується документальних матеріялів про порушення колишньою Комуністичною партією конституції, то їх дуже багато. Макаров підкреслив, що „неконституційною була і правова основа партії, і її нормативні документи, і вся її діяльність", при чому після скасування 6-ої статті конституції Компартія практично не змінилася. Як приклад цього Макаров назвав рішення, що їх прийняли Політбюро і ЦК КП СС в останні місяці їхнього існування, зокрема рішення про створення в складі КҐБ спеціяльного формування „А" для захисту інтересів КПСС, рішення про збереження партійного впливу на кадрову політику в країні та інші. На багатьох документах стоять підписи Міхаїла Горбачова, а також Володимира Івашка, який на суді представляє сторону КПСС.

Андрей Макаров зачитав тексти вказівок ЦК КПСС про створення „центрів формування невидимої партійної економіки", про „продаж частини партійного майна", про звільнення від податків партійних видавництв і фінансову підтримку партійних газет державними фондами та інші подібні документи.

ДЕМОКРАТИ НА КОНВЕНЦІЇ КРИТИКУЮТЬ ДЖ. БУША

Ню Йорк. — У вівторок, 14-го липня, в центрі уваги делеґатів конвенції Демократичної партії були виступи колишнього президента Джиммі Картера і негритянського проповідника Джессі Джексона. Правда, поки вони виступали, телевізійна компанія Сі-Бі-Ес вела репортаж із Сан Дієґо, де відбувався матч „всіх зірок бейзболу", і абсолютна більшість американців не дивилася на репортажі з Медісон Сквер Ґарден. Серед почесних глядачів матчу бейзболістів був Джордж Буш, який має намір змінити розклад своїх передвиборчих поїздок, на чому настоюють менаджери виборчої дружини Президента.

Раніше вважалося, що Дж. Буш приступить до активної передвиборчої боротьби щойно в серпні, після конвенції Республіканської партії у Гюстоні. Тепер стало відомо, що асистенти переконали Президента почати боротьбу ще перед конвенцією.

У вівторок Билл Клінтон зустрівся з делеґатками конвенції і заявив, що Америка „потребує нового покоління керівників і серед них повинні бути жінки".

Кандидат на президента підкреслив, що для докорінних змін в країні демократам дуже потрібно „завоювати Білий Дім" і „зміцнити позиції (Демократичної партії) у Конґресі". Авдиторія вибухнула апльодисментами, коли Клінтон заявив, що підтримує права жінок на аборти і виступає за поліпшення системи охорони здоров'я для жінок. Овацію викликало його зауваження, що кандидат на віцепрезидента сенатор Алберт Ґор голосував у Сенаті проти затвердження судді Кларенса Томаса членом Верховного суду. За словами Клінтона, зацікавлення американців конвенцією сприяє тому, що його особиста популярність серед виборців зростає, а популярність президента Буша і тексаського більйонера Росса Перо падає.

Кожний промовець, який виступав на конвенції, обіцяє зміни на ліпше, якщо президентом стане Билл Клінтон, і кожний критикує при цьому президента Буша і його Уряд, обвинувачуючи їх у всіх бідах в країні.

Владики з України відвідали Перемишль

Львів. — У вівторок, 7-го липня, Східня Церква святкувала празник св. Івана Хрестителя. У цей день Патріярх Мирослав Іван Любачівський відслужив Святу Літургію в українському греко-католицькому соборі св. Івана Хрестителя у Перемишлі.

Остання візита Владики Любачівського до Польщі була зроблена у відповідь на запрошення Владики для українців в Польщі Івана Мартиняка та української греко-католицької громади Польщі взяти участь у святкуванні празника на честь Івана Хрестителя, ім'я якого носить українська греко-католицька катедра у Перемишлі. Цього ж року сповняється річниця приїзду до Перемишля Папи Івана Павла II і передачі храму Івана Хрестителя УГКЦ. Приводом до урочистого відзначення празника стали також дві дати: 300-ліття Перемиської унії, згідно з якою Перемиська Епархія з'єдналася з Ватиканом, і початок підготови до святкування 400-ліття Берестейської унії.

На празник до Перемишля були запрошені усі владики з України. Гостинно і тепло зустріла владик польська земля. Хлібом-сіллю вітали високих гостей вірні Церкви на українсько-польському кордоні 6-го липня. Діти в українських строях вручили владикам квіти і відчитали привітальні вірші. Першу зупинку в Перемишлі владики зробили у катедрі Івана Хрестителя, де гостей чекали вірні Української Греко-Католицької Церкви у Польщі. Владика Любачівський привітав присутніх і подякував усім за тепле прийняття на польській землі. Після цього ескорт з владиками попрямував до монастиря Сестер-Служебниць в околиці Перемишля, де і зупинилися гості з України.

7-го липня у катедрі відбувалася Свята Літургія, яку разом з Владикою Любачівським відслужили Архиєпископ Володимир Стернюк, Єпископи Софрон Дмитерко, Павло Василик, Іван Маргітич, Іриней Білик, Михайло Сабрига, Юліян Вороновський, Філемон Курчаба і Іван Мартиняк. В імені усіх греко-католиків Польщі подяку усім владикам, що прибули з України, склав Єпископ І. Мартиняк.

На Літургію зібралось понад 6,000 вірних Церкви, живуть у Польщі. У Перемишлі і його околицях нараховується близько 2,000 українських греко-католиків.

У другій половині дня в Українському Народному Домі відбувся концерт на честь приїзду до Польщі високих гостей.

Ансамбль „Нова" влаштовує концерт

Хоча літо в повному розгарі, не всі, одначе, шукають розрад під сонішними лучами, головно коли слуха ти порад медичних, бути обережними у вживанні сонячних купелів. Але це зовсім не означає, що люди позбавлені приємностей літа. Про це дбають дуже популярні музичні фестивалі, які дають їхнім звеличникам духову насолоду і відпруження, чи то в парках, чи в охолоджених приміщеннях, чи то в церквах.

Цю ідею підхопила церква св. Вознесіння в Морріставні, Н. Дж., спонзор впродовж п'яти років камерних концертів ансамблю „Нова", запросивши їх дати ще й літній концерт. Він відбудеться в неділю, 19-го липня, о год. 4-ій по полудні в охолодженому приміщенні церкви при 91 Мейпл аве., в Морріставні.

Виконавцями будуть члени „Нова": скрипаль Кристофер Лі, піяністка і директор ансамблю Лариса Крупа і, в заступстві челістки Маї Бейзер, член Квартету ім. Леонтовича Володимир Пантелеєв. В програмі: твори Бетховена, Деб'юссі і Шостаковича. Квитки при касі 10 дол. дорослі, 7 дол. сеньйори і студенти, молодь до 16 років — вільно.

Демократи України скликають конґрес

Київ (УНІАР). — В п'ятницю, 10-го липня, тут відбулася нарада представників політичних партій та організацій України демократичного спрямування.

Учасники наради вирішили розпочати підготову до скликання конґресу національно-демократичних сил, які дотримуються засад унітарно-державного устрою України, створення правової демократичної держави з широкою участю всіх національних меншин, створення суспільства власників шляхом справедливої приватизації та роздержавлення.

Враховуючи загострення ситуації в Україні, необхідність зміни Уряду та проведення виборів до парляменту на багатопартійній основі, представники ряду політичних партій та організацій, зокрема, Українського Товариства Репресованих, Спілки Офіцерів, Демократичної Партії України, Селянський партії, СУМ, УРП та інших, намітили провести конґрес 2-го серпня і створили Організаційний комітет для його проведення. Конґрес має стати об'єднанням демократичних сил з метою перемоги у виборах до місцевих органів влади та парляменту України.

Р. Попадюк зустрівся з журналістами

Київ (УНІАР). Тут у четвер, 9-го липня, відбулася зустріч амбасадора ЗСА в Україні Романа Попадюка з редакторами республіканських газет, представниками радіо і телевізії.

Р. Попадюк зазначив, що необхідно налагоджувати контакти між українськими журналістами та їх колеґами з Америки, акредитованими в Києві, оскільки засоби масової інформації відтворюють життєві перепеції й таким чином дають цілісну картину міждержавних взаємин. Українські журналісти, заявив Р. Попадюк, могли б посприяти тому, щоб за океан надходила правдива і реалістична інформація про все, що відбувається в Україні.

Амбасадор також висловив міркування щодо створення в недалекому майбутньому асоціяції українських і американських журналістів.

У СВІТІ

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ ЗВЕРНУЛАСЯ до Лібії з просьбою подати більш докладні інформації про зв'язки між ірляндськими сепаратистами і лібійськими властями. З цим проханням виступив амбасадор Англії у Єгипті Кристофер Лонг під час зустрічі з лібійським амбасадором Абдулом-Аті аль-Обейді Міністерство закордонних справ Великобританії повідомило, що англійський дипломат передав лібійському представникові довгий перелік запитань, відповідь на які допоможуть висвітлити колишні стосунки між Лібією і Ірляндською республіканською армією.

ЗГІДНО З ПОВІДОМЛЕННЯМИ агентства Ройтер, міністерство закордонних справ Румунії офіційно заявило, що Букарешт здійснює доставу зброї в Молдову, щоб „допомогти цій колишній совєтській республіці створити власні збройні сили". Зокрема Молдова вже дістала від Румунії 2,000 одиниць вогнепальної автоматичної зброї, декілька броневиків і гармат. Водночас парлямент Румунії заявив, що кровопролиття у Придністров'ї може бути припинено тільки політичними засобами.

В ПОНЕДІЛОК, 13-ГО ЛИПНЯ, до Кишинева прибув віцепрезидент Росії Александр Руцкой. Він заявив, що мета його приїзду — домагатися припинення трагедії в Придністров'ї. Не зважаючи на досягнуту домовленість про припинення вогню, в Бендерах тривають жорстокі бої між ворогуючими сторонами. На кордоні Придністров'я з Україною ситуація стала більш спокійною. Потік втікачів в Україну зменшився.

УГОДУ ПРО СПІВПРАЦЮ між групою американських бизнесменів — спеціялістів сільського господарства, науковцями зі стейту Висконсин і державною адміністрацією та Обласною Радою народних депутатів підписано в Тернополі. Цей документ передбачає надання місцевим аграріям комплексної допомоги, зокрема впровадження нових методів вирощування сільськогосподарських культур, обмін спеціялістами, видання методичної літератури та посібників для українських фармерів.

ПОЛЬСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ затвердив нового прем'єр-міністра, яким стала 46-річна адвокатка Ганна Сухоцька, відома своїм дипломатичним хистом у стосунках з різними політичними течіями, представленими в парляменті. За кандидатуру Г. Сухоцької проголосувало 233 члени польського сейму. 61 особа виступила проти і 113 утрималось. Сухоцька стала першою жінкою, що очолила польський уряд, і п'ятим прем'єр-міністром після відсунення комуністів від влади в 1989 році. Г. Сухоцька — член партії Демократичний союз, яку очолює Тедеуш Мазовецький, перший прем'єр післякомуністичної Польщі. Демократичний союз стоїть на чолі найсильнішої партійної коаліції в сеймі, до якої входить шість політичних угруповань.

В АМЕРИЦІ

З'ЄДНАНІ СТЕЙТИ продовжують дивитися на Схід очима Москви. Підхід Вашінґтону до середньоазіятських республік колишнього Совєтського Союзу багато політологів вважають „спрощеним і застарілим". „Ми ведемо себе так, ніби Совєтський Союз все ще існує", — заявив один із них на сторінках газети „Ню Йорк Таймс".

ДЖОРДЖ БУШ підготовляється до нового етапу виборчої кампанії. Він готує телевізійне звернення, в якому хоче висловити своє ставлення до економіки і політики, підкреслити такі важливі елементи його передвиборчої кампанії, як прагнення до стабільности і гармонії. Дж. Буш не має наміру критикувати противників. Очевидно, у Президента не викликала захоплення та обставина, що його зауваження останнім часом не дістали належного висвітлення у пресі, тому він провів кілька телевізійних зустрічів з громадськістю, а тепер планує прямий виступ. Виступ Буша відбудеться в кінці липня, перед тим, як у серпні у Гюстоні відкриється конвенція Республіканської партії.

НЕГРИТЯНСЬКИЙ АКТИВІСТ проповідник Ел Шарптон провів у неділю, 12-го липня, черговий марш протесту — на цей раз перед готелем „Інтерконтинентал", де зупинився кандидат демократів на президента Билл Клінтон з родиною. Е. Шарптон, який висунув свою кандидатуру в Сенат ЗСА від Демократичної партії, вимагав, щоб Клінтон, ставши президентом, багато уваги приділив міським проблемам, особливо проблемам негритянських ґетто у великих містах. Хоч демонстрація представляла інтереси негрів, багато демонстрантів несли плякати зі словами „Покладемо кінець апартеїдові у Сенаті!" і закликали вибрати Шарптона сенатором. У демонстрації, що розтягнулася на 16 кварталів, взяли участь коло 1,000 осіб.

ВІДОМИЙ ДІЯЧ Республіканської партії, один з головних пропагандистів політики партії Роберт Ейліс дав інтерв'ю газеті „Ню Йорк Пост", в якому схарактеризував претендентів демократів на пост президента ЗСА. Р. Ейліс визнав, що Демократична партія має „сильний козир" в особі „поміркованих" демократів Билла Клінтона і Алберта Ґора. Він погодився, що на цей раз перед Бушем виникають серйозні проблеми, які необхідно вирішити, якщо Президент хоче добитися переобрання. Висловивши деяку стурбованість перспективами переобрання кандидата республіканців, Ейліс все ж таки передбачив, що „в кінцевому підсумку у листопаді переможе Буш, тому що він чудово справляється зі своїми обов'язками Президента і громадськість зрозуміє це". Республіканський діяч критично висловився на адресу ліберальної преси, яка розпалює пристрасті навколо передвиборчої програми Клінтона і Ґора. На його думку, така активність преси не могла не допомогти Клінтонові поліпшити своє становище в останніх опитуваннях громадської думки.

УКРАЇНСЬКІ МОРЯКИ ВПЕРШЕ МАРШУВАЛИ В НЮЙОРКСЬКІЙ ПАРАДІ

Українська колона маршує Бродвеєм.

(Світлив: Юрій Лашкевич).

Ню Йорк (Г. Колесса). — Велика парада учасників морського свята „Колюмбус — 92", присвяченого 500-літтю відкриття Америки, простяглася у вівторок, 7-го липня, традиційною трасою найбільших нюйоркських парад. В ній шли моряки з кораблів 38-ми країн світу, які брали участь в трансатлантичній регаті слідами Христофора Колюмба.

Колони кадетів на чолі із своїми провідниками вирушили з Баттері парку та Каньйоном героїв по Бродвеї прямували до міської ратуші. Українська колона, яка складалася з частин екіпажів барку „Товариш" та яхти „Ікар", йшла одною з перших, несучи синьо-жовті стяги та плякати з назвами кораблів і держави. З тротуарів вулиць її тепло вітали мешканці міста та українці-нюйоркчани з прапорами. Приємно було чути оклики американців: „Браво, Україна!"

Напроти міської ратуші українська колона зайняла

(Закінчення на стор. 3)

ВІДЗНАЧЕННЯ ДЛЯ Т. ШУМИЛОВИЧА

Графіка Тараса Шумиловича „Українська Церква в Мирополі 1770 року" була нагороджена відзначенням на виставці Об'єднання композиторів, авторів і артистів-малярів Америки, яка відбулася під час з'їзду членів з цілої Америки у 56-ту річницю цього об'єднання і мала місце у Ґалерії Лінколн сквер від 15-го до 19-го червня, а тепер продовжена до 31-го липня.

ТРІО „ЛИБІДЬ" В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Тут у неділю, 26-го липня, в залі Українського Народного Дому відбудеться концерт мистців з України, київського вокального тріо „Либідь" та Олександра Гаркавого. У програмі — народні та сучасні українські пісні. У складі тріо — Лідія Михайленко (художній керівник), Наталія Ятченко і Тамара Грач. Квитки в ціні 10 дол. продаватимуться при вході. Для дітей до 12 років вступ вільний.

Початок концерту о год. 2:30 по полудні. **Адреса Народного Дому — 140-142 Друга авеню в Ню Йорку.**

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Кривавий шлях відвороту від апартаїду

Президент Південної Африки з населенням 40 мільйонів душ, де 73 відсотки є чорних, а решта білі й різнокольорові азійці, переговорював із чорними із чорним президентом Африканського національного конґресу Нелсоном Манделею про ліквідацію єдиного у всьому світі расового поділу, званого апартаїдом. Переговори йшли як по груді, але де Клерк здобув собі такий авторитет у трилітньому урядуванні, що більшість упривілейованої білої меншини зрозуміла, що у хронічному спорі між білими і чорними мусить бути кінець на базі якогось компромісу. Де Клерк недавно одверто заявив, що він змагає до того, щоб і в парляменті, в якому дотепер нема ні одного чорного, і уряді засідали білі і чорні і в згоді правили країною. Але і по стороні білих і чорних були і є екстремісти, які тормозили переговори. По стороні білих все ще були (і є) такі, які вважають де Клерка зрадником, — по стороні чорних є племена, як плем'я Зулю, на найнижчому щаблі культури й цивілізації, які ненавидять білих і з білими не переговоряють.

17-го червня ц.р. сталася страшна подія: в одному південно-африканському містечку переведено масакру чорних, причому згинуло 37 осіб між ними жінки і малі діти. Як це сталося — ,,Ню Йорк Таймс" з 30-го червня ц.р. докладно не подає. Найвірогіднішим є оповідання свідків, що ніччю група, яких 200 узброєних мужчин, вривалася від дому до дому і стріляла кого попало. Чорні переконані, що це була державна — біла поліція. 28-го червня відбувся урочистий похорон тих жертв з участю яких 25,000 осіб, у тому числі всіх найповажніших діячів чорного суспільства. За твердженням ,,Ню Йорк Таймсу" лідери всіх чорних груп, деяких взаємно розсварених, погодилися на спільній плятформі: президент де Клерк мусить податися до димісії. Африканський національний конґрес, найвища організація чорних, обвинувачує де Клерка, що він не панує над власною поліцією і тому не можна мати певности, що подібна масакра не повториться — поки урядує де Клерк. Коли писані ці рядки — 30-го червня ц.р. — ще реакція де Клерка та його уряду не були відомі, хіба тільки це, що поліція відпекується, наче би то вона переводила цей злочин.

Можна здогадатися, що цю масакру заплянували люди, які хотіли зірвати існуючий діялог між лідерами білих і чорних. Це була груба провокація коштом 37-ми ні в чому невинних жертв: президент де Клерк, ліберал і гуманіст, напевне не менше обурений, як Нелсон Манделя. Але, як це завжди буває, відповідальним роблять того, хто стоїть при владі, бо, мовляв, він повинен за всім і вся стежити і за все відповідати. (На президента Джорджа Буша скидають всю вину за півторарічну рецесію і всі інші лиха країни у цьому часі).

Можна передбачити, що ця трагічна подія з 17-го червня 1992 року стане ще одним епізодом у цій країні, яка пережила вже не одну криваву аферу. Апартаїд не втримається, бо система строгого расового поділу, санкціонована законом, — ненормальне анахронічне явище. Кращого державного мужа, як де Клерк, ледве чи знайдеться. Він виявив уже багато дипломатичного хисту і багато відваги, почавши від звільнення з в'язниці Манделі та переговорювання з ним, як рівний з рівним. Якщо Манделя й інші чорні лідери наполягатимуть на димісії де Клерка, відмовившись із ним далі переговорювати, зроблять помилку: повториться історія із масовими демонстраціями, страйками, атентатами та кривавою реакцією поліції чи війська. Насильні акти не розв'язують проблем: швидше чи пізніше мусять відновитися переговори.

Коли ми у кожній міжнародній події шукаємо якоїсь паралелі з відносинами в Україні, то тут пригадується відсутність в Україні сильного, патріотичного і льояльного до влади апарату внутрішньої безпеки. Не діє справедлива й енерґійна прокуратура, яка, на превеликий жаль, все ще не позбулася духового зв'язку з періодом комунізму, і нема надійного апарату поліції. Все воно прийде. І в Південній Африці прийде — але шлях до ладу в державі — довгий і трудний.

Анатоль Камінський

РОСІЯ — ЯК ЦЕНТРАЛЬНА КОНСТАНТА УКРАЇНСЬКОЇ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ

III

Нічого дивного, що за перших 100 днів існування СНД із понад 70 ухвалених документів, не зреалізовано було жодного, а деякі з них, навпаки, Росія вже вспіла була зламати.

Нагадаймо, зрештою, що у відповідь на проголошення незалежности України якраз пресовий секретар Єльцина, Павло Вощанов, заявляв, що у випадку виходу України з Союзу, Росія матиме територіяльні претенсії до України. І очевидно, пізніше запевнення Олександра Руцкого у Києві (29-го серпня 1991 р.) (до речі, якраз Руцкого — одного з головних архітекторів і операторів теперішньої холодної війни проти України), про те, що ,,Єльцин офіційно не заявляв про перерозподіл державних кордонів" і тому, мовляв, не треба цієї справи драматизувати, не означає, що Єльцин не знав про заяву Вощанова, або, цей зробив її на власну руку. Не припадково теж, в тому ж часі, такий лідер російських демократичних сил, де колишній посадник Москви Гавриїл Попов поставив був під сумнів приналежність Криму, Придністров'я і деяких районів Одеської области до України. Все це було, тільки психологічною підготовою до того, що прийшло пізніше.

І на, жаль, крім Єлени Боннер і історика Юрія Афанасьєва, а закордоном Володимира Буковського, людей, зрештою непричетних до владних структур будь-якого ступеня, ніхто не опротестував ні словечком цих імперських претенсій до України. Навпаки, ці проімперські тенденції підтримали і підтримують та нагнітають і собчаки з поповими з демократичного бльоку і їхні противники з авторитарно-консервативного.

Мимоволі приходить на думку Антон Денікін, який писав у праці ,,Світові події і російське питання", що ,,Ніколи, очевидно, ніколи Росія — авторитарна чи демократична, республіканська чи монархічна не допустять відторгнення (відірвання) України".

До речі, щодо Криму: як пояснити заяву міністра зовнішніх справ Росії Андрея Козирєва, який 21-го травня 1992 року, як подав ІТАР-ТАСС, ,,високо оцінив рішення Верховного Совєту Російської Федерації про відміну передачі Криму Україні в 1954 році! Адже ж Козирєв — міністер, а не пресовий секретар і добре знав, що постанова Верховної Ради Росії є грубим вмішуванням російського парляменту у внутрішні справи суверенної України та суперечить міжнародному праву, Харгії ООН і Гельсінкському заключному актові, що в ньому виразно мовиться про ,,територіяльну цілісність і ненарушимість кордонів"; суперечить договорові між Україною і Росією з 19-го листопада 1991 року, в якому знову виразно мовиться про недоторканість кордонів і неподільність території і в Преамбулі до якого Росія визнала Деклярацію про суверенність України, проголошену 16-го липня 1990 року, так само як Україна визнала Деклярацію Росії про незалежність з 12-го червня 1990 року. Вкінці, ця постанова нарушує сам договір про створення Співдружности Незалежних Народів з 8-го грудня 1991 року, в якому зафіксовано ці самі справи.

Насьогодні ми маємо інтенсивну психологічну, чи вживаючи втертого терміну, холодну війну Росії проти України, яка проходить у різних площинах: по лінії Криму і Чорноморської фльоти, розподілу стратегічних військ, застосування економічного тиску на Україну при допомозі нафти, лісу, паперу та саботування горизонтальних економічних зв'язків і домовлень, шкідливої і єхидної фінансової політики Москви щодо України (згадати б, хоча, що від 1-го січня ц. р. Україна не одержала від Росії ні одного карбованця), одностороннього присвоєння Росією переємництва СССР та всіх активів закордоном, банків, включно з Зовнішнім торговельним банком СССР (Єльцин дотепер торпедує справу розподілу майна колишнього за кордоном), закулісових розігрувань проти України в ділянці фінансів на міжнародних форумах і багато чого іншого, разом з антиукраїнською кампанією на Заході і на територіях колишнього СССР. Одне слово: якщо теперішня демократизація Росії оздоровила, великою мірою, загальний внутрішній зміст російського політичного концептування, очистивши його від тоталітаризму і його російського варіянту — большевизму, — хоч і при втриманні ще далі доволі сильних авторитарних тенденцій, зумовлених історичним розвитком і російським національним характером), то у випадку відношення до України вона ще далеко не елімінувала ,,традиційного" синдрому старшобратства. Синдрому, який проявляється, наприклад, навіть в таких дрібних і, здавалося б, несерйозних виявах, як те, що довший час частина російської преси, пишучи про президента Єльцина, починала слово президент з великої букви, а у випадку Кравчука — з малої... Мабуть, теж не зовсім припадково, 20-го березня 1992 року в Києві під час зустрічі голів держав СНД чомусь тільки автомашина Єльцина не мала українського прапорця, а тільки єдиний — російський... Можливо, що й припадково, але символічно.

Закінчення буде.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЩЕ ПРО ,,ЗАБУТИХ ЛЮДЕЙ"

Уже не один раз О—КА збуджує нас з летаргічного сну байдужости відносно ,,забутих людей" (,,Свобода" ч. 126 з 3-го липня). Про них, час від часу ми говоримо й на тому кінчиться. Не здаємо або не хочемо здати собі справи, що одного дня може хтось з нас, сьогодні втішаючись здоров'ям і життєвими успіхами, стане цією ,,забутою людиною". На тему опіки над старшими і хворими та як облегшити їх терпіння, поміщено в пресі низку статтей — були заклики до поважної задуми компетентним чинникам. Як досі — тишина, хоч не всюди, бо деякі осередки українського скупчення побудували доми для старших віком, однак піклувального дому як не було так і нема! Ми всі добре знаємо, як важливою є наша рідна атмосфера для осамітнених хворих чи старших, їм бракує цього питоменного українського тепла на щодень і та свідомість, що вони не самі — помагає психологічно поборювати недуги і ностальгію.

От наведемо кілька прикладів нашої байдужости: ,,забуті люди" були в минулому активні в громадсько-культурному житті, були і сірі співгромадяни, але всі вони живучі істоти, всі діти Отця Небесного! І так, 94-літній старшина Армії УНР забутий ветеранами (вмер у піклувальному домі, 96-літня колишня управителька ремісничих курсів для дівчат, забута всіми, 97-літня колишня членка хору Кошиця, повна свідомости — забута також усіма. Оцю листу можемо продовжувати далі і далі, додаючи хворих в середньому віці, немічних призабутих навіть і недавніми знайомими.

Очевидно, є й добрі люди, люди з серцем, котрі відвідують хворих, спомагають їх, моляться за видужання й подають руку допомоги. Діють і суспільні опіки різних організацій, але вони дбають тільки про своє членство. А про ,,забутих людей" і не тільки про забутих — дбає Церква! Церква подає їм духовну опіку, скріплює хворих, обездолених, старших — своєю присутністю, часто присутністю Евхаристійного Ісуса.

Хто знає про тих ,,забутих людей" прошу зголошувати їх до парафіяльних урядів або до Апостоляту пасторальної спілки хворих у Ню Йорку, число телефону: (718) 539-1848.

Юрій Малаховський
Ню Йорк, Н.Й.

ПОШУКУЮТЬ СВЯЩЕНИКА

Останніми часами передано греко-католикам міста Буська церкву св. о. Николая і призначено священика на парафію. Однак для нього не має приміщення і він мусить доїздити зі Львова. Парафія велика і його постійне проживання на місці дуже потрібне.

До війни в Буську проживав о. Дигдала з родиною і був власником дому, який є в дуже догідному місці і добре надавався б на парафіяльний дім.

Парафіяни пошукують о. Дигдалу, зглядно його родину, з проханням, щоб за його згодою й дозволом можна було взяти цей дім для вжитку парафії. Якщо хтось із родини о. Дигдали хотів би в цій справі сконтактуватися з церковним комітетом, проситься писати на адресу: Україна, обл. Львівська, м. Буськ, вул. Кузнецова 55а код. 292050, Бай Ігор.

Марія Сахрин

Вестон, Онт. Канада

М. Мельник

ПРО ДИВНІ ПОРАДИ

Деякі поради подав Ігор Юхновський в обширній статті поміщеній в ,,Голосі України" з 28-го травня ц.р. Порадам цим варто приглянутися ближче, тому що львів'янин Юхновський є державним радником України з питань науково-технічної політики і членом Президії Верховної Ради. Він був теж кандидатом на президента і чільним провідником демократичної групи у Верховній Раді. Якраз і тому є досить дивно, що люди покрою Юхновського теоретично вповні підтримують перехід до вільного ринку, та на практиці нездібні позбутись старих нахилів залишити за державою функції, що їх не має ні одна економічно заавансована держава в світі.

Юхновський цілком очевидно і правильно журиться тим, що ціни в СССР та ще й тепер в Україні дуже часто у драстичний спосіб відрізняються від цін тих самих продуктів на вільних ринках світу. Ось кілька його прикладів світових цін в американських долярах і цін в Україні в купонах (де вартість одного купона є приблизно один рубель). Тонна вугілля — 40 дол. та 2,000 купонів. Коли б вугілля відогравало ролю золота як бази для випуску грошей (усуненої Америці в 1978 році), тоді за одного доляра можна б в Україні дістати 50 ,,вуглевих" купонів чи рублів. Треба завважити, що на вільному ринку одного доляра можна купити за приблизно 100 рублів, карбованців чи купонів.

Тисяча кубічних метрів ґазу коштує 80 дол. і 1,300 купонів. Отже в тому випадку один доляр вартує 16 ,,ґазових" купонів. Ціна за тонну соняшника є 505 долярів і 4,800 купонів, так що один доляр вартує 9.5 ,,соняшникових" купонів.

На основі цього роду порівнянь, І. Юхновський хоче встановити, котрі підприємства є рентабельні, а котрі треба замкнути. Він дає такий конкретний приклад. ,,Собівартість однієї тонни чавуну становить 8,904 купонів або 105 долярів у світових цінах. Тож світова ціна на ливарний чавун майже дорівнює вартості затрат (98.4 дол.) тільки за енерґію. Звідси висновок, що виробництво ливарного чавуну як товару для продажі — нерентабельне".

І в загальному ,,Насамперед ми маємо з'ясувати основні місця нерентабельности господарювання і терміново їх усунути. А далі створити стратегію перебудови всього виробництва України в напрямі до рентабельности кожного продукту, що підлягає продажу. Щоб братися за таку стратегію, необхідно мати метод об'єктивного розрахунку рентабельности." Іншими словами, Уряд має перевести ,,об'єктивні" розрахунки рентабельности всіх підприємств на основі порівняння між місцевими і світовими цінами і коштами продукції і тоді нерентабільні підприємства зліквідувати.

Та де ж тут логіка? Як можна домагатись переходу економії до вільних ринків і в тому самому часі найважливішу функцію вільних ринків передавати державним урядовцям? Крім цього критерії про рентабельність підприємств накреслені Юхновським, не витримують критики.

Кількість продуктів в Америці і Канаді з різними цінами є розмірно мала, тому що міжнародна торгівля між тими двома країнами включає дуже велику кількість товарів, різниці в продуктивності праці і капіталу не є такі великі і відсотки за позичку грошей є приблизно такі самі. Кількість продуктів з різними цінами в Америці і Арґентині — дуже велика, і це цілком не значить, що ці різниці є добрим показником рентабельности чи нерентабельности підприємств.

Порівняння зі світовими цінами має сенс тільки у відношенні до малої кількости товарів, які є об'єктом міжнародної торгівлі України з країнами поза простором колишньої СССР. Торгівля та була і буде на досить довгий час дуже обмежена. Наприклад, в 1990 році імпорт товарів з країн СССР становив біля 27 відс. всього імпорту; експорт до цього роду країн становив всього 16 відс. з тотального експорту. Воно є дуже важко, щоб Україна старалася збільшити міжнародну торгівлю з країнами Заходу.

(Закінчення на стор. 4)

Олександер Терещенко

Нас порізнили відстані.
Не час.
Ми надто довго вірили
всіляким небилицям,
не довіряючи собі.
Хвала мандрівникам —
без остраху рушали в безвість.
Хвала неґоціянтам —
позмішували всі товари світу.
Хвала поетам —
випростували руки в опівнічне небо.
І ось тепер
нам досить тільки простягнути руки —
дві найпотужніші антени, —
щоб полилась над світом
мелодія довіри і єднання.
Нам досить тільки простягнути
дві неозброєні руки.
Невже ж ми їх простягнемо у пустку?

(Із збірки поезій ,,Повернення")

Осип Зінкевич

ВДРУГЕ В ЗАБОРОНЕНІЙ ЧОРНОБИЛЬСЬКІЙ ЗОНІ

III

У Чорнобилі нас прощав начальник, його статистка і Тоня гарним обідом. Тут нам підтвердили, що в зоні дійсно живе дев'ятеро дітей, а 36 приїжджає на час вакацій до своїх бабунь і дідів..., що селі Іллінці рівень радіяції вищий кілька разів за нормальний.

У Києві мені залишалося всього кілька днів. На наступний день, у четвер, 4-го червня, я безрезультатно добивався до міністра. У п'ятницю ми працювали у Республіканському Будинку Художника над англомовними буклетами на олімпійські Ігри в Барсельоні. Тут була наша ,,американка" Христя Лапичак, київський співробітник ,,Смолоскипа" молодий англомовний студент Паша, двох працівників Міністерства молоді і спорту. Виринали проблеми, ми їх на місці розв'язували, а мене турбувало, що це мій передостанній день у Києві, а з Чорнобильського міністерства нічого не чути. Я почав тратити всяку надію на можливість зустрічі з міністром. А совість не давала спокою: як можна виїхати з Києва і не полагодити справи Ступаків. Неможливо залишати там тримісячного Артема. І раптом телефон. Секретарка міністра рішучим голосом повідомляла:

— Приїжджайте негайно, вас чекає міністер.

Дослівно за 15 хвилин я був уже в кабінеті міністра Георгія Годовчиця.

Міністерство України у справі захисту населення від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС створене всього дев'ять місяців тому. Тут є вже група працівників, які розв'язують прерізні проблеми потерпілих від аварії.

Міністер Г. Годовчиць прийняв мене з відкритими раменами і ми дуже швидко знайшли з ним спільну мову. Я його поінформував про Іллінці, про сім'ю Ступаків і про інших. Я представив йому дуже конкретний плян: нехай міністерство знайде для молодих подруж з дітьми квартири і влаштує їх на роботу, а українська діяспора ґарантуватиме для них однорічну платню за Чорнобильською ставкою. Навіть, якщо б вони влаштувалися на роботу зразу, це дало б їм змогу придбати найпотрібніші для життя речі. Міністер погодився на цю пропозицію і зразу дав доручення представникові президента Київської области шукати за кватирами.

Я запропонував, що вернувшись в Київ, особисто допоможу у переселенні всіх сімей, поїду туди ще раз, відвідаю їх, переговорю з ними, знаючи, що ті люди зовсім інакше розмовляють з ,,іноземцями", такими як я, як зі своїми місцевими.

* * *

З кінцем травня на Київському телебаченні було показано спеціяльну програму ,,Дзвони Чорнобиля". На програмі виступали відомі, заслужені і авторитетні представники громадських і наукових оорганізацій та установ.

Мова йшла про історію шестирічної давнини. Про злочини, про винних за аварію. Але ніхто на тій програмі і словом не згадав про ,,самоселів'", які живуть тепер у Чорнобильській смертоносній зоні, про дітей, які там живуть і які тим народжуються.

Знову ж, у Києві відзначали ,,День дитини". І знову ніхто і словом не згадав тримісячного Артема Ступака, який дивиться на всіх нас, співвідповідальних за його долю, своїми сумними чорнобильськими очима... Ніхто не згадав, хоч Київ шумів справою Артема після появи статті в ,,Літературній Україні".

У справі молодих подруж у Чорнобильській зоні я розмовляв з багатьма особами різних державних рівнів. І я їм говорив:

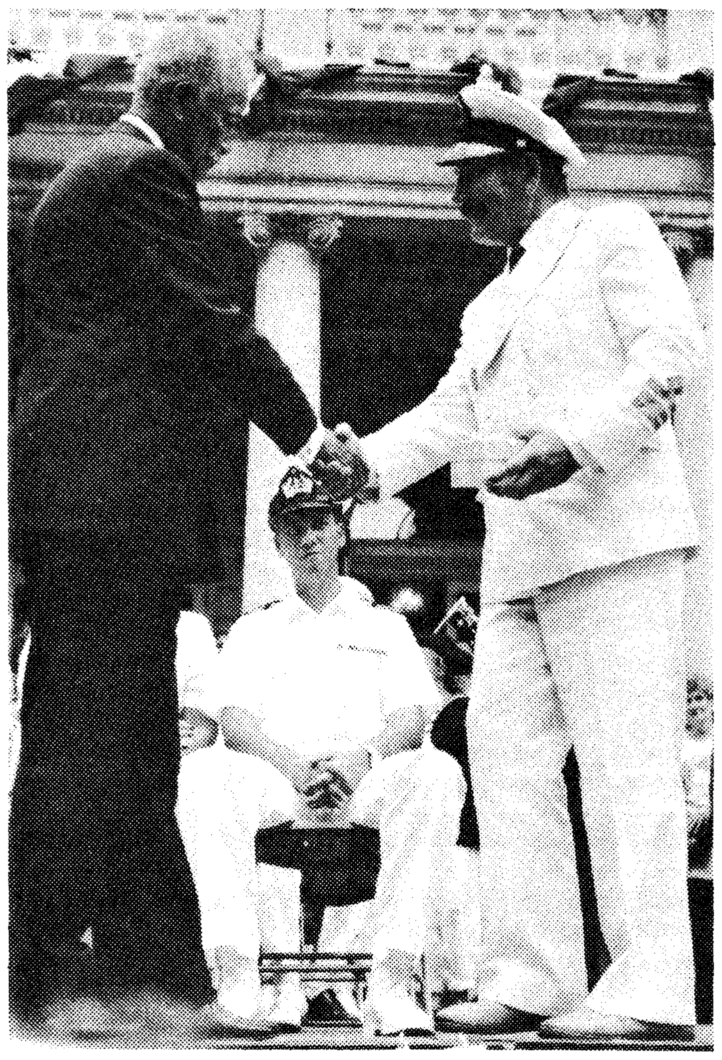
— **Ми всі співвідповідальні за їхню долю. Сьогодні не** важне, чому вони там опинилися. На це були дуже поважні причини, або може непоінформованість про радіяційну загрозу, або прямо безвідповідальне ставлення до свого і своїх дітей здоров'я. Якщо ми, ті які свідомі тих страшних небезпек, якщо ми спільними зусиллями їх звідти не вирвемо, якщо ми всі, там на Україні, і в діяспорі, не зробимо все, що у наших силах, щоб їх звідти виселити, то за чотири, п'ять чи шість років, а може і скорше, коли ті діти почнуть хворіти, коли треба буде везти їх закордон на лікування, коли серед них будуть каліки — тоді нас, байдужих до їхньої долі, будуть таврувати чорнобильськими злочинами, як сьогодні таврують тих, які відповідальні за те, що трапилося там шість років тому.

* * *

Ці слова не написані, щоб викликати сенсацію, а на те, щоб ми побачили, в якій реальності живе наш народ та скільки труднощів треба подолати на кожному кроці.

Повернувшись в Америку, я вів не одні розмови в справі допомоги у переселенні. Всюди (за вийнятком кількох дуже болючих відмов) можна було побачити прихильність, вирозуміння та бажання допомогти. У Балтиморі д-р Андрій і мґр Лідія Лемішки стали спонсорами переселення першої родини з Чорнобильської зони. 2-го липня відбулася розмова в ЗУАДКу у цій справі. Президія ЗУАДКу всеціло підтримала потребу допомогти у переселенні молодих подруж.

Перші відгуки свідчать, що ми не байдужі, що спільно будемо боротися за долю цього тримісячного хлопчика з сумними чорнобильськими очима, що докладемо всіх зусиль, щоб абстрактні кличі з високих трибун про майбутнє нашого народу перемінити в конкретне діло, в боротьбу за дуже конкретну українську людину в потребі, за те, щоб наші діти, і в першу чергу діти з Чорнобильської смертоносної зони могли жити у радіяційно і екологічно чистих районах України, щоб вони могли жити нормальним і щасливим життям у незалежній українській державі.

Д. Дінкінс (зліва) вітає заступника капітана „Товариша" В. Плюща.

Українські...

(Закінчення зі стор. 1)

одне з центральних місць поруч з репрезентативною групою американських кадетів і колонами Болгарії та Канади. Капітани кораблів були запрошені зайняти почесні місця в Президії.

Церемонія проходила під звуки духових оркестр. Із зверненнями до учасників паради виступили командор реґати Тим Пірс, голова служби охорони східнього побережжя адмірал Веллінґ та предсідник Морської паради — 92 Еміл Моссбахер. Кульмінаційною точкою урочистости було звернення посадника Ню Йорку Дейвида Дінкінса. Тепло привітавши кадетів, він подякував учасникам реґати за відзначення 500-ліття відкриття Америки і побажав морякам щасливої плавби домів. Д. Дінкінс вручив капітанам кораблів пам'яткові рельєфи — скляні півкулі із зображенням печатки Ню Йорку і викарбуваним іменем посадника. Для яхти „Ікар" цю відзнаку отримав капітан команди Борис Немиров, для „Товариша" — заступник капітана Віктор Плющ. Команда яхти „Маестро" не змогла взяти участи в імпрезі, відправившись ремонтувати зломану щоглу.

При звуках оркестр учасники паради повернулися до своїх кораблів, щоб готуватися до відпливу. Але для української колони ця парада була тільки початком імпрези. В цей день українців чекала ще одна подія, подія національно-історичного значення.

Поєднання української землі з американською

„Як символ свободи, до якої віками прагнув український народ і врешті досяг її, землю вільної тепер України навіки поєднати з землею вільної Америки", — такою бачили свою місію члени екіпажу яхти „Ікар". Землю з Тарасової гори в Каневі взяв голова Товариства „Вітчизна" Віктор Борківський, її посвячено в Україні та привезено на покладі яхти „Ікар". На жаль, В. Борківський не встиг прибути в цей день до Ню Йорку.

Акція злуки української та американської землі під Статуєю Свободи була для українських моряків головною імпрезою дня. У церемонії, крім екіпажів двох кораблів взяли участь представники УАПЦеркви о. митрат Володимир Базилевський, УКЦеркви о. Лев Ґолдейд, представник Українсько-Американської Координаційної Ради Роман Данилюк, голова Головної Пластової Ради та виконуючий обов'язки Начального Пластуна, пл. сен. д-р Любомир Романків, заступник голови ГПРади, пл. сен. Слава Рубель та інші представники української громади. Церемонія почалася складенням української землі на синьо-жовтому стягу та посвяченням її отцями Базилевським та Ґолдейдом. Звернувшись до моряків із словами благословення, духовні отці підкреслили, що українські моряки вписали славну сторінку в історію української фльоти та України, та що акція злуки української землі з американською — історична подія не тільки для українців з рідних земель, але й для тих, які народжені і виростали на американській землі. „Ми усім серцем злучені з вами", — промовив о. Лев.

Голова ГПРади і виконуючий обов'язки Начального Пластуна, заступник голови Комісії Українських Молодечих Організацій при СКВУ д-р Л. Романків привітав моряків в імені всієї української молоді та української громади в діяспорі. „Гордо несіть на своїх щоглах стяг вільної української держави", — закликав він.

Після відспівання українського гимну настав головний момент церемонії. В імені усіх морських посланців, які прибули до Америки, капітан яхти „Ікар" з Миколаєва Б. Немиров та заступник капітана херсонського барку „Товариш" В. Плющ сполучили українську землю з американською. На це місце було покладено синьо-жовті квіти.

Зворушені учасники імпрези перейшли до підніжжя Статуї Свободи і через декілька хвилин вже пливли Гадсоном до Ню Йорку, щоб звідти розійтися по своїх кораблях і невдовзі відчалити від берегів у зворотню дорогу.

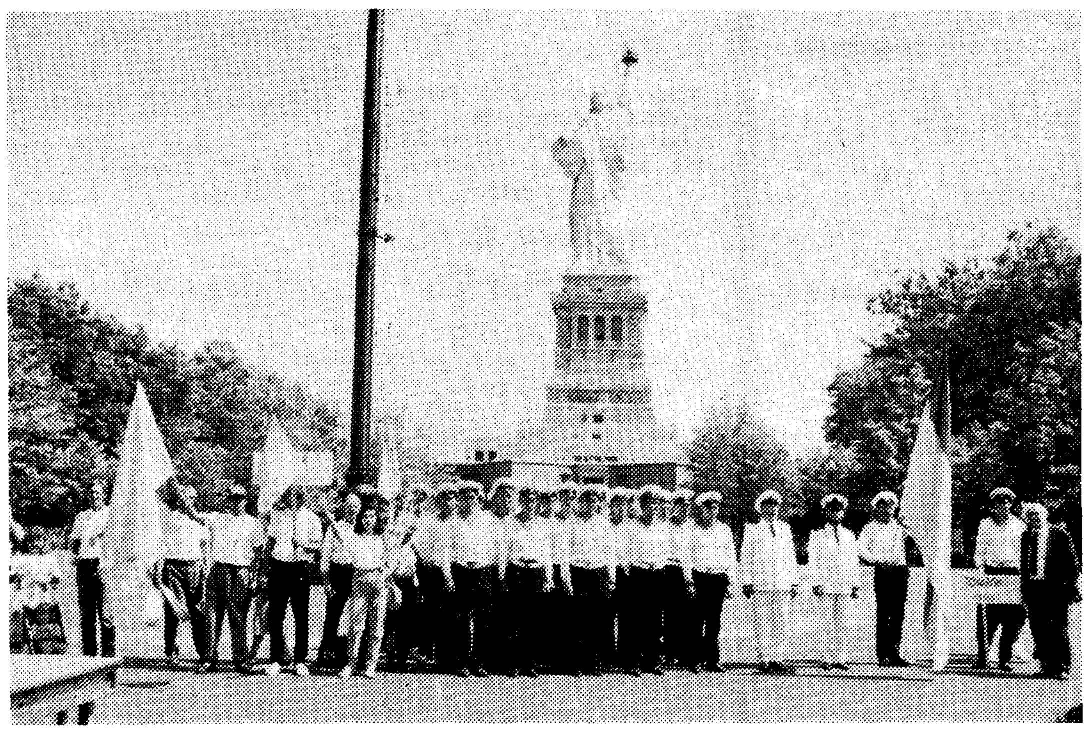
Шкода було розлучатися, бо разом було пережито багато зворушливих подій, які увійшли в історію та нашу пам'ять.

Нерозумілим тільки було, чому у виготовлений координаторами паради список колон не попала Україна, а в списку почесних членів Президії не було імен капітанів українських суден. Пригадалося тоді й те, що в кольоровій брошурі із знімками великих кораблів чомусь не було „Товариша", як і розповідь очевидців-моряків про те, що в Еспанії всіх кораблів вітали їх національними прапорами, а синьо-жовтого не знайшлося.

Тож колоні українських моряків не прийшлося б зайняти одне з центральних місць в параді, якби не енерґійність д-ра Романкова та Р. Данилюка, посадник Дінкінс не привітав би капітанів українських кораблів, якби про це не потурбувалися американець українського походження, ветеран війни у В'єтнамі Ярослав Нестор, ст. та д-р Юрій Лашкевич.

Імпрезу складення землі на Острові Свободи зорганізували керівники Пласту, Голова ГПРади пл. сел. Л. Романків та заступник ГПРади, пл. сен. Слава Рубель, взявши крім того на себе всі кошти.

Увесь церемоніял був зфільмований представниками Українського Телебачення і буде показаний в Україні.

Українські кадети на Острові Свободи.

Отці В. Базилевський та Л. Ґолдейд посвячують землю з могили Т. Шевченка.

Акція злуки землі.

ЧЕРГОВЕ ОПИТУВАННЯ громадської думки, яке провели у понеділок, 13-го липня, газета „Ню Йорк Таймс" і телевізійна компанія Сі-Бі-Ес, показало, що на сьогодні шанси президента Джорджа Буша і губернатора Аркенсо Билла Клінтона майже рівні, а тексаський більйонер Росс Перо, який має намір висунути свою кандидатуру на президента як незалежний, відстає від них. Ще два—три тижні тому Б. Клінтон дещо відставав від Буша і Перо, і демократи навіть побоювалися, що конвенція в Ню Йорку перетвориться із номінації Клінтона у поминки щодо надій Демократичної партії на перемогу.

До уваги Трентону і околиці!

У неділю, 19-го липня, у 1-ій українській євангельсько-баптистській церкві, при 917 South Clinton Ave., **відбудеться свято за вірою водне**

ХРИЩЕННЯ

Програма: 10 год. — Богослуження
12 год. — спільний обід
2 год. — Богослуження і хрищення

У музичній програмі візьмуть участь родина Поповичів та церковний хор

Всі щиро запрошені. • Вхід вільний

Станиці Братства кол. Вояків 1-ої Української Дивізії УНА у Філядельфії і Лігайтоні, Па.

влаштовують святочне відзначення

48-ої РІЧНИЦІ БОЇВ ПІД БРОДАМИ

в неділю, 26-го липня 1992 р. на оселі ім. Олега Ольжича в Лігайтон, Па.

Год. 10:30 рано — Служба Божа в намірення українського народу і Панахида за поляглих. Год. 1:00 після пол. — Зустріч кол. вояків 1 УД УНА з громадянством.

Щиро запрошуємо до численної участи комбатантські та молодечі організації і все українське громадянство.

УПРАВИ СТАНИЦЬ

ВІДКРИТТЯ ПАМ'ЯТНИКА ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ У ЛЬВОВІ

Повідомляємо все українське громадянство, що **відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові у Львові відбудеться в першу річницю відновлення самостійної Української Держави, дня 24-го серпня 1992 року.**

Львівська Міська Рада народніх депутатів щиро запрошує все українське громадянство в діяспорі до численної участи в цьому історичному Акті, а в особливий спосіб представників українських Церков та членство українських національних організацій і установ на чолі із Світовим Конґресом Вільних Українців.

Торонто — Ню Йорк,
10-го червня 1992 року.

Український Громадський Комітет Будови Пам'ятника Тарасові Шевченкові у Львові.

Користаючи з цієї нагоди іще раз звертаємося до українського громадянства, а також і до українських організацій, установ і парохій своїми щедрими пожертвами допомогти нам покрити всі кошти будови пам'ятника, якого СВЯТОЧНЕ ВІДКРИТТЯ вже дуже близьке.

Всі пожертви просимо присилати нам на наступну адресу:

Ukrainian Committee
for Taras Shevchenko Monument in Lviv
2150 Bloor St. W. Suite 96-A, Toronto, Ont. Canada M6S 1M8

На вашому чеку просимо зазначити:
T. Shevchenko Monument in Lviv

Всі жертводавці одержать посвідки для податкових цілей, а крім цього їхні імена і прізвища будуть поміщені на ПРОПАМ'ЯТНИХ ТАБЛИЦЯХ, прикріплених до постументу пам'ятника в такому порядку: *Почесні фундатори* — 2.000 дол. і більше, *Меценати* — 1.000 дол. і більше, *Патрони* — 500 дол. і більше, *Добродії* — 250 дол. і більше і *Спонзори* — 100 дол. Жертводавці 1.000 дол. і більше одержать безплатно мініятюру статуї поета, а 10.000 дол. і більше додатково квиток на літак до Львова, побут в готелі та будуть включені до *Почесної Президії* відкриття пам'ятника.

ПОДЯКА

з волі Всевишнього 8-го червня 1992 р. відійшов у вічність наш дорогий муж, батько, дід і прадід, проживши 85 років свого трудолюбивого життя

бл. п.

ІВАН БОЙКО

Похоронні відправи відбулися дня 11-го червня ц.р. в катедрі св. Йосафата в Пармі, Огайо, а похований на цвинтарі св. Архист. свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Наша щира подяка всім хто під час похорону покійного віддали останні прислуги покійному.

Особливо дякуємо Андрієві Гановському за відправлення Парастасу, Служби Божої та за похоронні відправи, як рівнож Євгенові Садовському.

Щиро вдячні нашим близьким приятелям, які несли домовину покійного, Краснянському Іванові та їхньому синові Ярославові Краснянському, нашому внукові Іванові Бойкові, Казимиру Чабанові, Василеві Ліщукові і Миколі Хрінові.

Щиро дякуємо похоронному заведенню Головчакам за взірцеве переведення похорону.

Та всім близьким нашим приятелям, які так багато висловили тепла іспівчуття для нас під час похорону. Родині Іванові та Софії Краснянським, які всі дні нашого смутку були коло нас, родині Музичкам, родині Василишин, родині Попадикам та родині Хомик А. і А., які телефонічно із Фльориди висловили для нас щирі співчуття жалю, та Іванові Марисякові, та всім тим, що віддали останню прислугу нашому покійному мужові, батькові, дідові і прадідові.

Якщо б когось оминули прошу нам вибачити та прийняти нашу щиру подяку.

Нехай вас усіх добрий Господь винагородить сторицею. Дякуємо за всі пожертви, які зложили під час похорону

———

З подякою дружина Анастасія з подякою

Ділимося сумною вісткою, що в неділю, 12-го липня 1992 р. відійшла у вічність наша найдорожча дружина, мама, бабця і прабабця

бл. п.

ТЕКЛЯ ҐАВУР

народжена 22-го листопада 1898 р. в селі Славна, Тернопільська обл., Україна.

ПАНАХИДА — вівторок, 14-го липня 1992 р. о год. 7:00 вечора в похоронному заведенні Gray — Parker **в** Port Jervis, N.Y.

ПОХОРОН — середа, 15-го липня 1992 р. з української католицької церкви св. Володимира в Ґлен Спей, Н.Й. на цвинтар св. Духа в Гемптонбурґ, Н. Й.

У глибокому смутку:
муж — АНДРІЙ
син — ЯРОСЛАВ з дружиною РОЗАЛІЄЮ
доньки — КЛИМЕНТИНА з мужем ГНАТОМ
— ОЛЬГА з мужем АНТОНОМ
сестра — МАРІЯ з мужем ЕВГЕНОМ у Львові
6 внуків і 4 правнуків та ближча і дальша родина в Україні і Канаді.

У глибокому смутку повідомляємо рідних, приятелів і знайомих, що несподівано у вівторок, 14-го липня 1992 р. упокоївся в Бозі наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, БРАТ, КУЗЕН І ДІДУСЬ

бл. п.

маестро

ВАСИЛЬ МЕЛЬНИЧИН

ур. Угерцко — Стрий, Україна

ПАНАХИДА — в четвер 16-го липня 1992 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні North Port, Fl.

ПОХОРОН — п'ятниця 17-го липня, год. 9-та ранку з нового собору української католицької церкви Входа в Храм Пресвятої Богородиці, відтак на цвинтар Memorial Garden Venice, Fl.

Залишені у глибокому смутку:
дружина — ОКСАНА
доньки — АНДРІЯНА з мужем ЮРКОМ ЦІКАЛО
ХРИСТЯ з мужем BEN
внучки — НАТАЛОЧКА і АНГЕЛИНА
та ближча і дальша родина в Америці та Україні

Замість квітів просимо складати датки на фонд Дітям Чорнобиля

Oksana Melnychyn
4137 Biscajne Rd.
North Port, Fl. 3487

В БОЛГАРІЇ арештовано колишнього прем'єр-міністра Андрея Луканова. Він був одним з членів болгарського комуністичного керівництва, яке в 1989 році позбавило влади партійного диктатора Тодора Живкова. Наприкінці 1990 року Луканов зрезиґнував з посту прем'єра у зв'язку з масовими протестами проти економічного занепаду. Луканова та інших колишніх партапаратників обвинувачують в тому, що надавали великі кредити Кубі, Нікараґуа, Єменові, Афганістанові, Мозамбікові в 1986—89 роках, тобто вже в той час, коли Болгарія сама задихалася без валюти.

ПРЕЗИДЕНТ КАЗАХСТАНУ Нурсултан Назарбаєв видав указ про перетворення Комітету державної безпеки Казахстану на Комітет національної безпеки. Його головою призначено генерал-лейтенанта Булата Баєкенова, який займав пост голови КҐБ республіки.

Про дивні...

(Закінчення зі стор. 2)

Та покищо головними партнерами в цій торгівлі є і на досить довгий час будуть Росія та інші країни СССР.

Колосальні спотворення в цінах за працю, капітал, землю та її багатства як теж і за менеджмент, що їх створила система всеобхоплюючого плянування в економії СССР, треба виправити не адміністративними засобами, а скорим переходом до вільних ринків. Звичайно, було б дуже гарно, коли б держава в скорому часі продала чи передала всі державні підприємства і землю у приватну власність. Та на практиці це неможливе. Майбутні підприємці ані не мають досить грошей, ані в більшості випадків не можуть позичити їх в банку, бо нормальна банкова система в дійсності ще не існує. Та навіть коли б банків було досить, тоді хто хотів би позичати гроші і платити за них 20 а то й більше відсотків? Те саме з приватними фармерами, яким не тільки треба заплатити за землю, але й купити сільськогосподарські машини і збудувати будинки.

За таких обставин методи переходу до вільних ринків є досить очевидні і тут багато альтернатив немає. Держава повинна продавати чи передавати на власність те що може, зокрема малі підприємства. Так як я уже не раз пропонував в минулому, більші підприємства, колгоспи та радгоспи треба скоріше усамостійнити і щойно тоді їх поступово продавати.

Єдина можливість тут, це створення звичайних акційних підприємств. Уряд повинен домовитись з одним чи більше закордонними підприємствами і видрукувати акційні сертифікати для кожного підприємства. Якусь маленьку частину акцій можна подарувати робітникам, а решту Уряд повинен — протягом кількох літ — поступово продавати на біржі. В той спосіб Уряд повинен позбутись не 49 а 100 відсотків, цебто, всіх акцій. Уряд теж як власник більшости акцій, повинен встановити ради директорів для кожного підприємства. Ради директорів повинні мати ті повновласті, що їх мають ради директорів в Німеччині, Японії, чи Америці. Вони повинні мати право призначувати і звільняти менеджмент, включно з повновластями для ліквідації підприємства. Також всі колгоспи і радгоспи повинні чимскоріше стати або кооперативами, або акційними підприємствами.

Поспіх тут конечний тому, що усамостійнення підприємств зменшить в основний спосіб дотації Уряду для дефіцитових підприємств. Це єдина можливість для збалянсування бюджету, яке усуне інфляцію і знизить відсотки, без чого нормальне функціювання економії — неможливе. Тільке коли Уряд твердо вирішить іти в тому напрямі, успішне впровадження гривні та грошової реформи будуть мати вигляди на успіх. Конвертованість гривні принесла б економії України колосальні користі. Та без щойно накреслених чи їм подібних заходів грошова реформа успішною не буде.